

ŞEHİR (Mİ) VE İNSAN (Mİ)

Şehir ve insan birbirinin izdüşümüdür. Ve hatta aynıdır. Ya da bizim özdeyişimizdeki gibi "*Aslan yattığı yerden bellidir*" . Şehir aynen insana benzer, insan da şehre. Antik Yunan edebiyatında derler ki: "*Her kuş, kanadında kendi coğrafyasının rengini taşır.*" İnsanın nasıl, kafa boşluğu, göğüs boşluğu ve karın boşluğu varsa kentlerde de buna benzer boşluklar vardır.

KAFA BOŞLUĞU: Kafa boşluğunda beyin vardır. Kentteki karşılığı kültür merkezidir. Bizler beyinle pek ilgili değiliz. Örneğin, akıl hastası olunca genellikle hastayı saklarız. Ya da yok sayarız. Doktora götürmeyiz pek. Bir yeri kanayınca insanın, üç dört kişi koşarak doktora götürür onu. Oysa akılı kanayınca (akıl hastalıkları) doktora götürmezler. Psikiyatri doktorlarının muayenahaneleri genellikle bodrum katlarında olur. Çünkü hastaları gizlice götürürler. Yani akılla ilgili sorunlarımızı gizlice çözmeye çalışırız. Kentlerdeki kültür merkezleriyle ilgili ilişkilerimiz de böyledir. Kültür merkezi ya hiç yoktur ya da çok ufaktır. Örneğin daha dün kadar koca İstanbul'un tek Atatürk Kültür Merkezi vardı. Fazla gelmişti, 70'lerde bir parti yakmıştık. Çünkü buralarda yapılan işler bize pek uymaz. Ne o öyle? Heykel (puttur), resim (zinhar günahtır), tiyatro (baldır bacak gösterilen yerlerdir, tövbe tövbe!), müzik (ki sazın içinde bile şeytan vardır!), edebiyat (biz daha yazıyı keşfetmedik). Biz yüce Türk milletini yolda mı bulduk? Onları böyle kötü şeylerle bozar mıyız? Kültür ihtiyacı varsa dumanlı kahvehanelerimiz ne güne duruyor? Gitsin orada mutlu olsunlar!..

GÖĞÜS BOŞLUĞU: Akciğerler (yeşil sahalar), kalp (ticaret merkezi), damar sistemi (kentte yollar, arterler). Biz ne yaparız; günde iki paket sigara içerek akciğerlerimizi tükettiğimiz gibi, yeşil alanları da habire kemirerek tüketiriz. Yeni yeni başladık ağaçlandırma çalışmalarına. Ağaç deyince odun gelir aklımıza. Kesemezsek fidanı hamak yapar sallanırız. Biz sallanmayı çok severiz.

KALP: Kalbe gelince, benmerkezci milletiz. Her apartman ayrı bir şehirdir. Üstü daire altı işyeri. Oysa insanda bir kalp var. Ama bizim şehirlerde her apartmanın aklı ayrıdır. Büyük ve işlevsel (kalpler) alışveriş merkezleri yeni yeni kuruluyor.

ARTERLER (Yollar, damarlar): Onlar daracık olur. Sigara içen ve kötü beslenen insanların damarları gibi. Ya daracık yetmez ya da tıkalı olur. Yangın olsa ulaşmak mümkün değildir. Şimdi koca koca iş merkezleri yapılıyor ama yolları yok. Bu kalbi iflas etmiş adama kalp nakli yapsan dahi damarları kifayetsiz ise takılan kalbin de fazla fonksiyonu olmaz. Zira kalbin rahat bir akciğere ve yeterli bir arteriyel sisteme ihtiyacı vardır. Devasa iş merkezleri nasıl da saplama gibi duruyor. Sistemi toptan çözemiyoruz. Uyduruyoruz ama uymuyor!

BATIN BOŞLUĞU: Karaciğer (depo organıdır) şehirde ona sanayi bölgesi denir. Mide ve sindirim sistemi; lokanta, fırın karşılığıdır. Böbrekler ve üriner sistem şehirde kanalizasyon sistemidir. Bunlar insanda belli bir nizamatta iken bizim şehirlerimizde rasgele serpiştirilmiştir. Kanalizasyon çalışmaz, çalışsa da ucunda arıtma sistemi yoktur. İnsan idrarını boşaltamayınca nasıl kana karışıp üremi oluşuyorsa kentlerde de bir yığın sorun üretiyor ve çözemiyoruz. Fabrikalar ayrı bir bölgede olması gerekirken konutlarla dip dibe; atıkları bırakın hastalığı, genlerimizi bozmaya başladı. Çift başlı, tek kollu, gramajı düşük bebek, hayatımızın bir parçası haline geldi.

SİNDİRİM SİSTEMİ (Kursak): Bizim en önemli yerimiz burasıdır. Biz şehirde ilk önce fırın ve lokanta açarız. Medeni toplumların komuta merkezi beynindedir. Bizim komuta merkezimiz kursağımızda! Biz kursağımızdan komut alırız. Onlar mutluluğu akılda ararken, biz ancak kursağımızla mutlu oluruz! Bizim tek düşündüğümüz şey fırın, lokanta ve lahmacun salonudur. Halkımı seven yüksek yöneticilerimiz, aşevi, iftar çadırı açar, biz de kursağımızı doldurur onlara dua ederiz .

SONUÇ: Biz estetik duygumuzu da kaybettik. Ucuza örtündüğümüz gibi tıraşsız dolaşırız. Şehirlerimiz de bizim gibi; boyasız, badanasız, çatısız olur. Tek kaygımız, kursağımızı nasıl doldursak? Nemize lazım bizim tiyatro, resim, heykel, sinema, müzik, edebiyat! Nerede ucuz lokanta, hatta mümkünse beleş beslenme! Adalet Ağaoğlu 'nun deyimiyle "*İstanbul otuz yaşında hor kullanılmış kadına benziyor*" . İnsanımızın da otuzunda beli bükülüyor, gözünün ışığı sönüyor. Umut dağın arkasında, beynimiz geride, kursağımız önde. Bir gün biz de düzeliyoruz inşallah!..